

8

RV240124

Regionkontoret, Centrum för ekonomi stab
Cecilia Aldén
Epost: cecilia.alden@regionvastmanland.se
Telefon:

TJÄNSTESKRIVELSE DELÅRSRAPPORT 1 2024, REGION VÄSTMANLAND

Förslag till beslut

1. Den försämrade prognosen från Hälso- och sjukvårdsnämnden för delår 1 noteras med oro. Utifrån ett uppsiktspliktsperspektiv är det inte möjligt att acceptera ytterligare försämring. Regionstyrelsen förväntar sig att underskottet minskar bland annat till följd av att sektorsbidragen betalas ut samt att Hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer effekter av beslutade åtgärder för att bryta trenden och särskilt belysa bemanningsfrågorna i kommande åtgärdsplan.

Regionstyrelsens förslag till fullmäktige

1. Det ekonomiska läget är allvarligt. Fortsatt krav på kostnadsrestriktivitet för alla nämnder och förvaltningar gäller och effekter av rådande anställningsstopp måste uppnås så att Region Västmanland undviker ett återställningskrav.
2. Den försämrade prognosen från Hälso- och sjukvårdsnämnden för delår 1 noteras med oro. Fullmäktige förväntar sig att det prognostiserade underskottet minskar bland annat till följd av att sektorsbidragen betalas ut samt att Hälso- och sjukvårdsnämnden säkerställer effekter av beslutade åtgärder för att bryta trenden och särskilt belysa bemanningsfrågorna i kommande åtgärdsplan.
3. Regionstyrelsen får i uppdrag att noga följa Hälso- och sjukvårdsnämndens resultatutveckling.
4. Region Västmanlands delårsrapport 1 per april 2024 läggs till handlingarna.

Ärendet i korthet

Delårsrapport 1 beskriver på regionnivå utfallet till och med april 2024 samt en ekonomisk helårsprognos. Jämfört med februarirapporten har prognosen för det ekonomiska resultatet försämrats ytterligare.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar en försämrad prognos, och inom Kollektivtrafiknämnden finns utmaningar med kostnadsnivån och leveransproblem inom tågtrafiken.

Arbetad tid ökar samt antalet anställda. Arbetet med att bli oberoende av hyrpersonal går framåt vilket visar sig i sänkta kostnader för hyrpersonal.

Anställningsstopp råder liksom generell kostnadsrestriktivitet. Inom nämnder och förvaltningar pågår arbete med omställningsarbete och kostnadsdämpande åtgärder. Detta är nödvändigt för att vända den negativa utvecklingen och sänka både kostnadsnivå och kostnadsökningstakt.

För helåret beräknas verksamhetens resultat (före finansiella poster) bli -600 miljoner kronor (budget 312 miljoner kronor)

Prognostiserat balanskravsresultat uppgår till -898 miljoner kronor, varav 800 miljoner kronor avser inflationens påverkan på pensionsskulden och kan täckas av tidigare avsatta medel för tillfälliga kostnadsökningar. Återstående 98 miljoner kronor ska återställas inom tre år.

Verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser***Verksamhetsmässiga konsekvenser***

Ärendet bedöms inte få några verksamhetsmässiga konsekvenser.

Juridiska konsekvenser

Inte aktuellt

Administrativa konsekvenser

Inte aktuellt

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Hållbarhet***Miljöperspektiv***

Inte aktuellt.

Barnrättsperspektiv

Inte aktuellt.

Invånarperspektiv

Inte aktuellt.

Uppföljning

Uppföljning sker enligt normal process.

Beslutet skickas till

Alla nämnder och förvaltningar

Delårsrapport 1 2024

Region Västmanland

Inledning

Region Västmanlands resultat för perioden är på verksamhetsnivå minus 606 miljoner kronor, med en prognos för helåret på minus 600 miljoner kronor. Generellt är det ekonomiska läget fortsatt mycket utmanande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden försämrar sin prognos med 55 miljoner kronor. Ökade pensionskostnader, försenade effekter av handlingsplaner samt ökad arbetad tid bidrar till den försämrade prognosen. Positivt är att arbetet med oberoende av hyrbemanning går framåt.

Kollektivtrafiknämnden har fortsatta utmaningar med inställda tåg och fordonsbrist, och

prognostiserar ett negativt resultat. Positivt är att resandet ökar.

Närvården visar en negativ prognos för helåret främst på grund av lägre antal listade patienter.

Positiva effekter av bland annat kostnadsrestriktivitet och omställningsarbete börjar synas. Det är dock nödvändigt att alla nämnder och förvaltningar når ytterligare effekter för att sänka kostnadsnivån.

Perioden i siffror

- Prognos verksamhetens resultat: -600 miljoner kronor (budget 312 miljoner kronor)
- Prognostiserat balanskravsresultat: -898 miljoner kronor, varav 800 miljoner kronor avser inflationens påverkan på pensionskulden och kan täckas av tidigare avsatta medel för tillfälliga kostnadsökningar.
- Prognostiserad bruttokostnadsutveckling: 4,0 %
(exklusive inflationens påverkan på pensionskostnad beräknas ökningen till 3,3 %)
- Prognostiserad intäktsutveckling: 2,7 %.
- Antal årsarbetare utifrån arbetad tid har ökat med motsvarande 49 personer.

Värt att notera

- Antal anställda ökar
- Kostnad för inhyrd personal minskar
- Prognostiserat balanskravsresultatet innebär att 98 miljoner kronor måste återställas inom 3 år

Måluppfyllelse

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Status

Medarbetare stannar och utvecklas Oförändrad

Ekonomi i balans

Status

Regionen ska uppnå fastställt ekonomiskt resultat (balanskravsresultat, exklusive ianspråktagande av tidigare avsättningar) (-53 mkr 2024)

Negativ

Regionens finansiella ställning ska vara god

Negativ

Kommentarer

- För att nå målet att medarbetare stannar och utvecklas pågår flera uppdrag och aktiviteter, bland annat har en process etablerats för att ta tillvara kompetensen hos hälso- och sjukvårdsutbildade utanför EU och ESS.
- Den ekonomiska utvecklingen går åt fel håll men flera beslut har fattats, bland annat gällande kostnadsrestriktivitet och anställningsstopp. Arbete pågår också för att minska administrationen.

Engagerade medarbetare med rätt kompetens

Indikator	Utfall 2023	Mål 2024	Utfall 2024	Trend	Kommentar
Hållbart medarbetar-engagemang (HME-index)	79*	Öka			Redovisas på helår. * Utfall 2022.
Personalomsättning Nuläge från 2023					Redovisas för helår. Resultat för 2023 sammanställs under 2024.
Kvarstannade Nuläge från 2023					Redovisas för helår. Resultat för 2023 sammanställs under 2024.
Sjukfrånvaro, procent	7,7	Minska	7,8	Oförändrad	
Inhyrd personal (arbetad tid utförd av inhyrd personal)	105 025	Minska	80 753	Positiv	Tid utförd av inhyrd personal minskar
Måluppfyllelse i personal- och arbetsgivarprogram Gäller från 2023	Oförändrad				Redovisas för helår

Ekonomi i balans

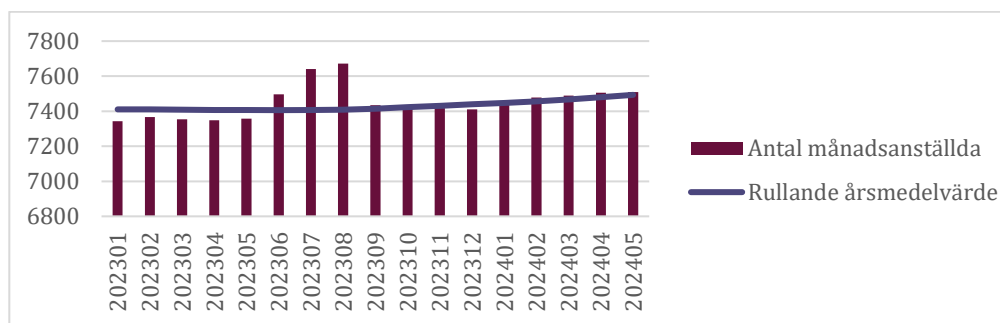
Indikator	Utfall 2023	Mål 2024	Utfall 2024	Trend	Kommentar
Prognos/utfall balanskravsresultat regionövergripande, mnkr	-607	-53	-898	Negativ	Prognosen på balanskravsresultatet visar på en försämring jämfört med 2023. 800 mnkr kan täckas av tidigare avsättningar men 98 mnkr måste återställas inom 3 år.
Prognos/utfall ekonomiskt resultat per förvaltning, mnkr					
Hälso- och sjukvårdsnämnden (inkl HMC)	-1 033	0	-1 235	Negativ	Ökad pensionskostnad, försenade effekter av handlingsplaner, fler årsarbetare
Kollektivtrafiknämnden	39	0	-24	Negativ	Underbalanserad budget, ej möjligt att reducera den parallellgående busstrafiken.
Regionala utvecklingsnämnden	1	0	1	Oförändrad	
Fastighet- och serviceförvaltningen (inkl kost)	3	0	-6	Negativ	Ökade pensionskostnader samt högre finansiella kostnader
Närvården Västmanland	5	1,7	-3	Negativ	Färre listade personer ger intäktstapp som på kort sikt är svår att kostnadsanpassa.
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	4	0	2	Positiv	Lägre personalkostnad pga vakanser samt lägre utbildningskostnader
Regionkontoret	21	0	13	Positiv	Det positiva resultatet avser regionövergriande forskning och utvecklingsmedel
Program nytt akutsjukhus Västerås	0	0	0	Oförändrad	
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	3	0	2	Positiv	

Indikator	Utfall 2023	Mål 2024	Utfall 2024	Trend	Kommentar
Nettokostnadsökningstakt, procent	13	Minska	7	Positiv	Nettokostnadsökningstakten bedöms bli lägre 2024 eftersom inflationens påverkan på pensionskostnaden till stor del skedde 2023 och ligger kvar 2024.
Soliditet, inklusive totala pensionsförpliktelser, procent	14	Öka	8	Negativ	Ett prognostiserat negativt resultat och hög investeringsnivå ger en försämrad soliditet.

Arbetad tid och antal anställda

Arbetad tid, ack mars	2023	2024	Förändring %
Utförd arbetstid Egen personal	2 828 963	2 856 601	0,98
Utförd arbetstid Resursenheten	25 546	24 046	-5,87
Utförd arbetstid Externt inhyrd personal (utifrån kostnad)	105 025	80 753	-23,11
Arbetad tid inkl jour/beredskap	2 923 264	2 945 830	0,77
Arbetad tid exkl jour/beredskap	2 885 485	2 906 404	0,72
Antal årsarbetare utifrån arbetad tid exkl jour/beredskap	6 691	6 739	0,72

Antal anställda

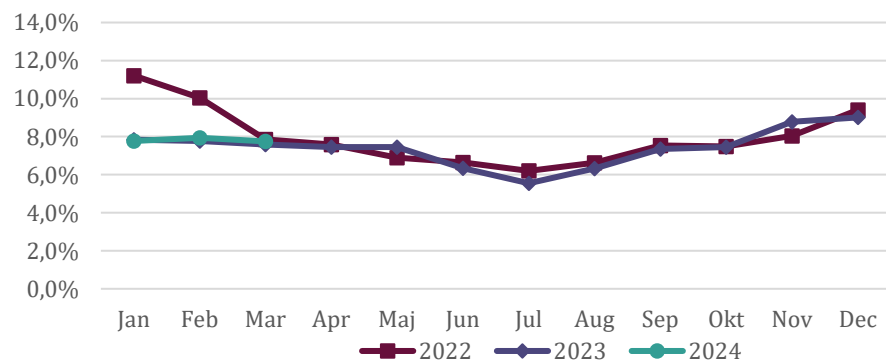
Kommentarer

- Ökningen av antal årsarbetare utifrån arbetad tid är 49 eller 0,72 %. Ökningen sker hos den egna personalen.
- Ökningen av antal anställda finns inom flera grupper, främst sjuksköterskor, omvårdnadsassistenter och administrativ personal.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro mätt i procent, ack mars	2023	2024
Total sjukfrånvaro	7,7	7,8
Varav sjukdag 1-14	4	3,9
Varav sjukdag 15-90	1,4	1,5
Varav sjukdag 91-365	1,4	1,3
Varav sjukdag 366-	0,9	1,1
Kvinnor	8,4	8,6
Män	5,1	5,1
Anställda -29 år	8,7	7,6
Anställda 30-49 år	7,2	7,5
Anställda 50 år -	8,1	8,3
Andel långtidsfrånvaro över 60 dagar	34,8	35,5

Sjukfrånvaro per månad

Kommentarer

- Sjukfrånvaron ligger i stort sett på samma nivå som föregående år. Långtidssjukfrånvaron är något högre.
- Sjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än män, kvinnors sjukfrånvaro har även ökat något medan männens är oförändrad.

Ekonomi

Prognostiserat resultat -600 mnkr

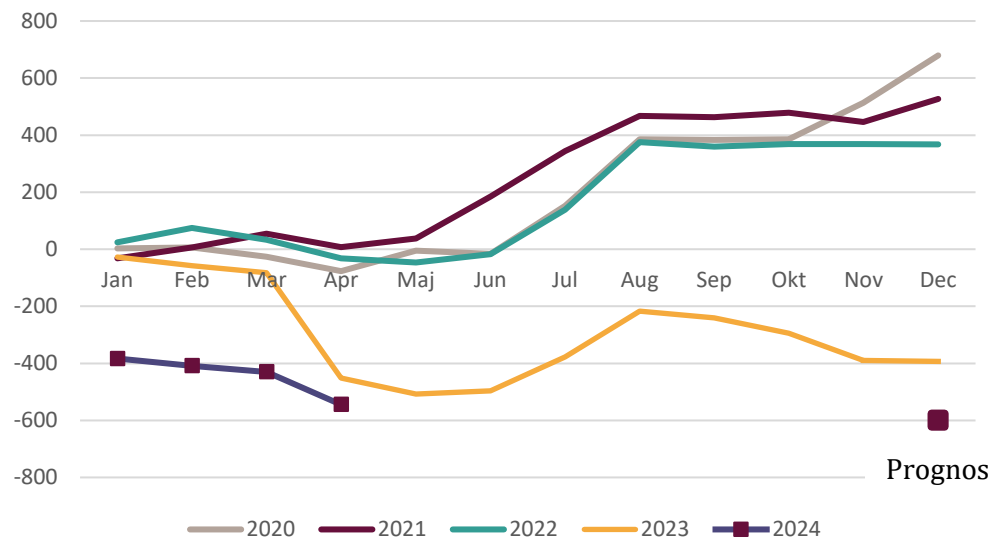
Resultaträkning (mnkr)	April 2024	April 2023	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos april
Verksamhetens intäkter	653	678	2 224	1 880	1 965
Verksamhetens kostnader	-4 595	-4 358	-12 429	-11 550	-12 921
Avskrivningar	-126	-120	-379	-402	-402
Verksamhetens nettokostnader	-4 067	-3 799	-10 583	-10 072	-11 358
Skatteintäkter	2 568	2 498	7 616	7 748	7 729
Generella statsbidrag och utjämning	955	850	2 543	2 636	3 029
Verksamhetens resultat	-544	-452	-424	312	-600
Finansiella intäkter	457	315	589	144	550
<i>varav realiserade vinster</i>	403		469		403
Finansiella kostnader	-519	-410	-474	-509	-550
<i>varav realiserade förluster</i>	-15		-20		-15
Årets resultat	-606	-547	-308	-53	-600
Resultat enligt balanskravet	-903	-754	-607	-53	-898

Osäkerhetsfaktorer

- Effekter av omställning och åtgärder inom hälso- och sjukvården
- Tillgänglighet i tågtrafiken
- Beskattning biogas

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat, mnkr

Värt att notera

- Inflationens påverkan på pensionskulden är bokad i januari 2024, men i april föregående år, vilket förklarar kurvans utseende. Större bokning för avgiftsbestämd pension i april.
- Trots pågående åtgärder är prognosen för helåret sämre än utfallet 2023. Externa faktorer, främst pensionskostnader, har också stor inverkan.

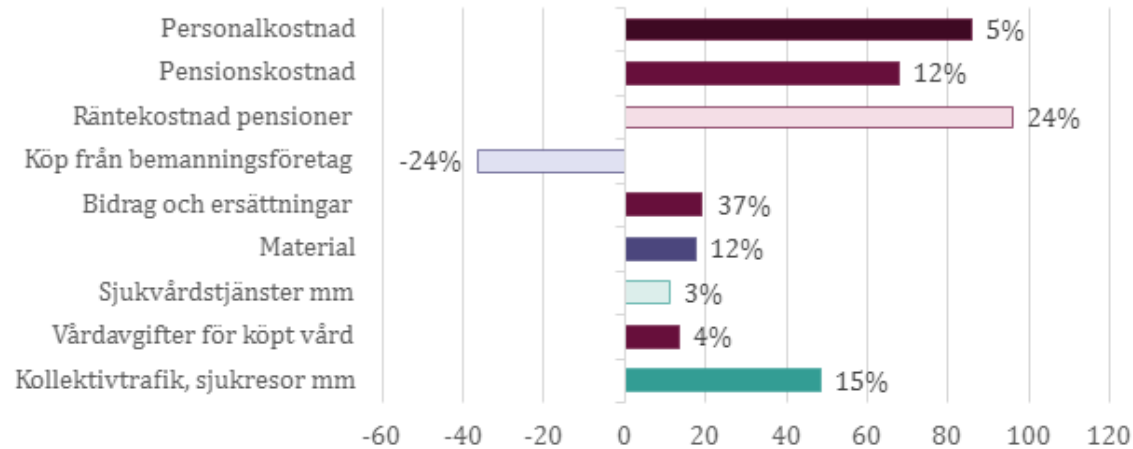
Ekonomi

Utveckling nämnder

- Hälso- och sjukvårdsnämndens obalans är större än tidigare år pga ökade pensionskostnader och försenade effekter av handlingsplaner.
- Kollektivtrafiknämnden kan inte avsluta busstrafik på sträckor med tågtrafik förrän acceptabel genomförandegrad erhålls.
- Fastighet- och serviceförvaltningen redovisar ett underskott relaterat till ökat underhåll och ökade energikostnader
- Närvården redovisar ett underskott främst på grund av färre listade patienter.

	April 2021	April 2022	April 2023	April 2024	Prognos april 2024
Nämnder och förvaltningar					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-253	-251	-400	-475	-1 235
Kollektivtrafiknämnden	-22	-0	14	-5	-24
Regionala utvecklingsnämnden	2	1	2	1	1
Regionstyrelsen					
Fastighet- och serviceförvaltningen	-9	-12	3	-22	-6
varav Fastighet	-6	-10	-2	-17	-5
varav Kostnämnden	1	2	-1	1	-1
Närvården Västmanland	1	0	-1	-4	-3
Förvaltningen för digitaliseringsstöd	1	3	-1	3	2
Regionkontoret	6	6	8	7	13
Program nytt akutsjukhus Västerås	-1	-1	-1	-1	0
Politisk verksamhet och Patientnämndens kansli	2	1	1	2	2
Summa nämnder och förvaltningar	-272	-253	-375	-494	-1 250

Ekonomi – kostnadsutveckling april

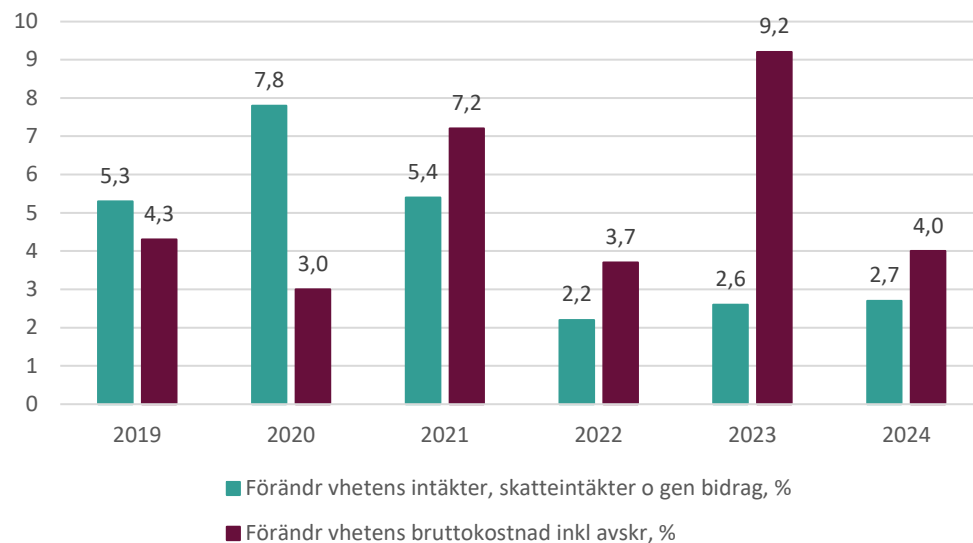

Analys

- Personalkostnaderna ökar på grund av ökat antal anställda och löneökningar.
- Inflationens påverkan på pensionskostnaderna är större 2024 jämfört med 2023.
- Köp från bemanningsföretag minskar men är fortsatt på en hög nivå.

Ekonomi – prognos kostnadsutveckling

Förändring av verksamhetens intäkter och kostnader, procent

Analys

- Bruttokostnadsutvecklingen är delvis påverkad av inflationens påverkan på pensionskostnaderna, men ligger ändå högre än intäktsökningen.

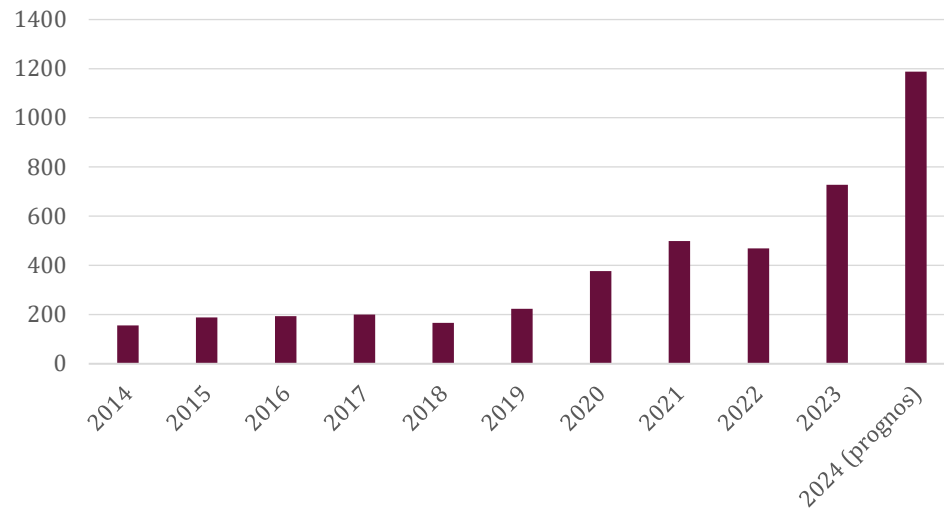
Investeringar

Investeringsprojekt <i>Belopp i mnkr</i>	Budget 2024 inkl överförda medel	Utfall 2024	Kvarvarande medel	Prognos 2024
Immateriella anläggningstillg	17	0	17	16
Datorutrustning	64	19	45	55
Medicinsk apparatur	215	13	201	127
Byggnadsinventarier	1	0	1	0
Bilar och transportmedel	15	0	15	17
Leasingavtal	-1	2	-3	6
Övriga maskiner och inventarier	93	3	90	30
Tekniska hjälpmedel	43	17	26	52
Konst	-2	0	-2	1
Byggnader	1 297	238	1 060	1 188
Summa	1 742	293	1 450	1 491

Kommentarer

- Utfallet är liksom tidigare lågt under första kvartalet.
- Tidsförskjutning finns bland annat gällande nytt biljettsystem, medicinsk apparatur och tillbyggnad Rättspsyk Sala

Fastighetsinvesteringar

Kommentarer

- Ökad investeringsnivå kopplas till NAV.

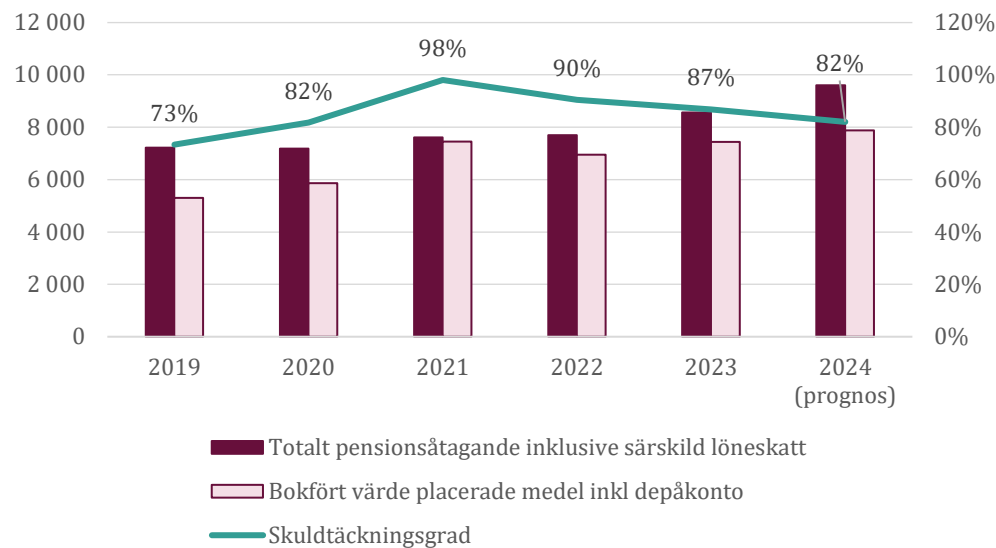
Likviditet och skulder

Kommentarer

- Likviditeten inkluderar 400 mnkr i nyupptagna lån
- Likviditeten försämras under året – delvis drivet av höga investeringar
- Ytterligare lån prognostiseras under året enligt diagrammet i kvartal 2 och 3.

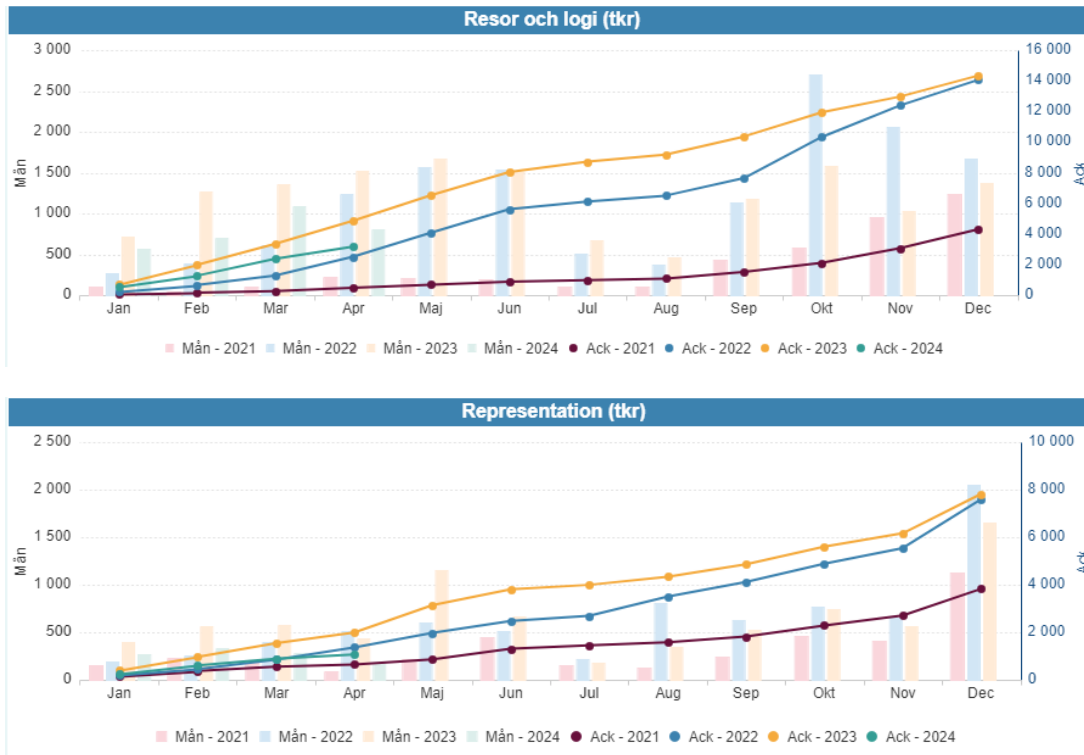
Pensionsmedelsförvaltning

Kommentarer

- Avkastningen på pensionsmedelsportföljen var tom april 5,6 %, avkastningsmålet vid ingången av 2024 var 6%
- Prognosen visar en något försämrad konsolideringsgrad, 82 % för 2024

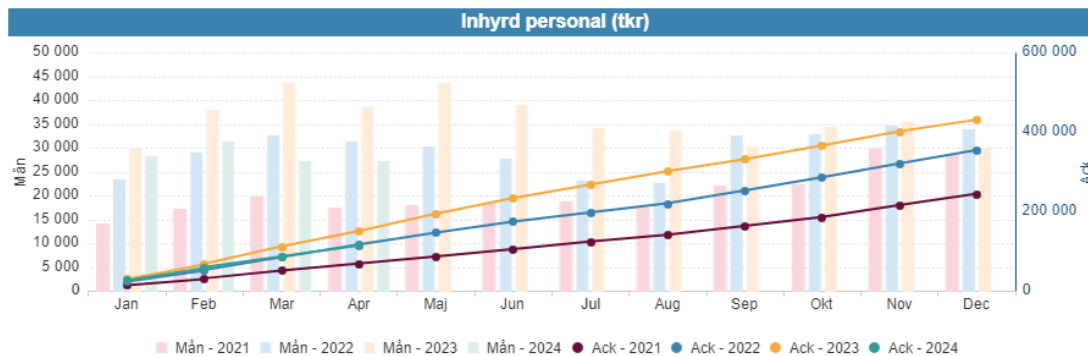
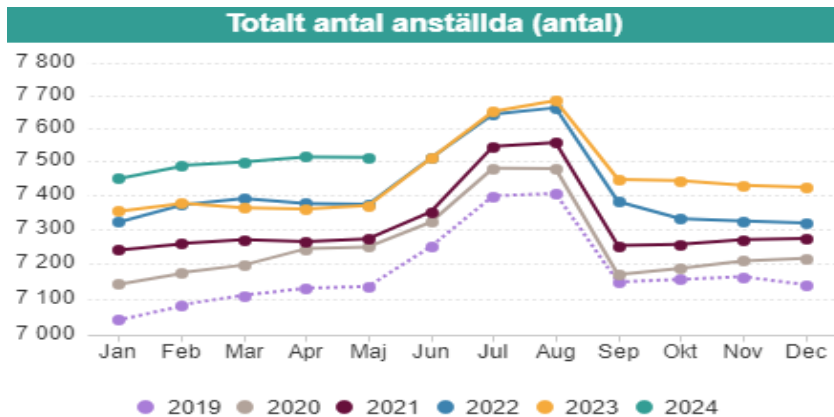
Nyckeltalsuppföljning

Kommentarer

- Utfallet för resor och logi ligger lägre i april jämfört med samma period de senaste två åren.
- Kostnaden för representation fortsätter att sjunka.

Nyckeltalsuppföljning

Kommentarer

- Antalet anställda har ökat med 64 personer sedan årsskiftet.
- Kostnaden för inhyrd personal är lägre än samma period föregående år.

Koncernuppföljning

Folktandvården Västmanland AB	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	100	100	100
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	8	14	11
Balansomslutning (mnkr)		210	191
Investeringar (mnkr)		10	4
Soliditet (procent)		40	38
Medeltal anställda		240	235

Svealandstrafiken AB	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	50	50	50
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	15	15	7
Balansomslutning (mnkr)		1 132	1 127
Investeringar (mnkr)	475	59	99
Soliditet (procent)		13	12
Medeltal anställda		1 074	1 073

Nya Västerås Flygplats AB (NVFAB)	P 2024	2023	2022
Ägarandel (procent)	50	50	50
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	0	1	0
Balansomslutning (mnkr)		30	37
Investeringar (mnkr)		3	0
Soliditet (procent)		3	1
Medeltal anställda		23	21

Kommentarer

- Folktandvårdens resultat påverkas positivt av lägre personalkostnader. Flera projekt pågår för att effektivisera verksamheten och kunna erbjuda fler kunder tandvård.
- Svealandstrafikens effektiviseringsarbete ger fortsatt effekt. Förseningar i bussleveranser ger ökade reparationskostnader men lägre avskrivningar.
- Nya Västerås Flygplats beräknar ett nollresultat trots ökade kostnader vid förändring i ledningen. Bygger på en stark sommar intäktsmässigt.